

Tres mots inacceptables

PERE ORTÍ

Insistim sobre la nostra malanada llengua. No malanada en les seves altes verificacions, sinó en el seu ús domèstic i de carrer. No sé si en trec res, pot ser que sigui la veu que clama en el desert. Ah, aquell granet de bona voluntat de part dels catalans a millorar el seu llenguatge! Grans béns ens en vindrien, d'ordre cultural, de civisme i d'afirmació nacional. En especial voldríem motivar-hi les mares de família, la dona tan essencial de cara al bon funcionament de la llengua... mare. Els nens aprenen català a l'escola, i algun mestre conscient potser els corregeix la parla, però tornen a casa i es troben amb el català que els parlen les mares, brut i impresentable. I aquest català els nens continuen parlant-lo a tot arreu, al marge de l'escola. Trist a tot ser-ho.

Avui voldria que prestéssim atenció en els tres barbarismes que enlletgeixen més la llengua col·loquial. Són una pesta en tot Catalunya, ja que empastifen la llengua de tots els catalans. Quin pas endavant que fariem, xiquet, si obteníem de corregir aquestes tres paraules tan malsonants!

*ALGO

Per comptes de «algo», diguem **alguna cosa**. Que ho trobem fàcil o sense gràcia? És del tot correcte i universal. A més d'haver-ho dit sempre, fins fa pocs anys, és universal: a la seva manera, així ho diuen el castellà, l'anglès, el francès i l'italià, per exemple.

També tenim el bellíssim **res**, en especial quan demanem. Així direm: *Què hi ha res més? Que volia res més? Que us convé res? Que hi ha res de nou? Res més?* Casos en què també es pot dir *alguna cosa*.

Quelcom és molt correcte, però és massa gramatical i no l'hem dit mai. Diguem allò que abans sempre dèiem.

Tampoc no podem utilitzar «algo» com a adverbi d'un adjectiu, com quan diem «és algo negre», «és algo prim», «es fa algo pesat». Cal que diguem: *és una mica negre, és una mica prim, es fa*

una mica pesat. Per a això tenim aquests adverbis tan bonics.

*CARIÑO

Per a expressar allò més tendre i delicat que tenim, els catalans manllevem una paraula al castellà que no ens fa cap falta. És a dir, utilitzem una paraula espúria per a expressar el nostre amor. Ves, també, que trist! Doncs, expressem-lo amb la mateixa paraula, ben nostra: **amor**. Dues persones grans que s'estimen s'han de dir *amor*. Així s'ho diuen els sud-americans, els nord-americans –*my love*– i m'imagino que així s'ho diuen arreu del món. De vegades els catalans tenim uns prejudicis rucs, de vergonya, per a dir les coses ben dites. Voleu més ruqueria que dir a un home gran i seriós «cariño»? Si el marit s'ablaneix que li diguin això, ja és millor dir-li *cap de trons*.

Si es tracta de marrecs i galifardeus, tenim paraules bellíssimes... arraconades! Ves també si és trist! **Patuf, patufa, rei, reina, reietó, manyac, manyaga**. Un ventall preciós per a causar enveja a la llengua més pintada.

*VALE

I el fatídic «vale» que embruta el català de Maó a Fraga i de Guardamar

a Salses, passant per la Vall d'Andorra, i sense perdonar individu ni estament. És una autèntic desastre. Desbanca una colla d'expressions catalanes i les envia al botavant. Desbanca **entesos, d'acord, bé, molt bé, ja està bé, prou, ja n'hi ha prou, exacte!, oi, clavat!, adéu, a reveure**. Escolteu alguna d'aquestes converses per mòbil, que broten com bolets per carrers i places, i el sentireu vint-i-cinc o trenta vegades, aquest «vale». Quin empobriment, quina misèria, quin mal per a la nostra pobra llengua! Quina insensibilitat més lletja, la dels catalans!

Sempre he pensat que els alts responsables de la llengua haurien de fer més, en aquest aspecte de corregir l'idioma. Netejar-lo d'aquests barbarisme tan lletjos. Editar pamflets, fixar-los en llocs públics i ben vistents. Fer-hi alguna cosa en els nostres mitjans. Ai, els nostres mitjans! Que Déu ens empari. Sempre m'he demanat per què a TV3, o a Catalunya Ràdio, no hi ha cap programa de normalització i de bona parla. Quelcom així com *El bocamoll*, però que no vagi tant per les branques, ans que sigui pràctic, que toqui la cosa real i que parli més bé que el moderador, el qual, de totes passades, Déu n'hi do. ♦



Els primers guies turístics de
Roma que parlen català

RomaQui

www.romaqui.com

Visites guiades per a grups
Visites guiades per a individuals
Visites guiades per les escoles catalanes

Descobreix Roma en català!
romaquicat@romaqui.com